

DE TE FABULA NARRATUR KOMMUNISTA KIADÓ BUDAPEST-

BÉCS 2024

Osztály - Osztály ellen !

CLASS WAR

Internacionalista

Perspektíva: Elég a

háborúból Gázában!

Küzdünk a rémálom

ellen, amely

mindannyiunkat

kísért

Le serpent de mer interjúja

Emilio Minassian-nal:

**Gáza: Az osztályharc egy
szélsőséges militarizációja**

WE HAVE FOUND NEW HOMES FOR THE RICH

Bevezető.....4

**Internacionalista Perspektíva: Elég a háborúból
Gázában.....11**

**Serpents de la mer interjúja E. Minassian-nal:
Gáza: Az osztályharc egy szélsőséges
militarizációja.....16**

**Részlet az Arab Szürrealista Mozgalom 1975-ös
kiáltványából.....38**

A két szöveg eredeti forrása:

<https://internationalistperspective.org/ip-leaflet/>

**[https://libcom.org/article/gaza-extreme-
militarization-class-war](https://libcom.org/article/gaza-extreme-militarization-class-war)**

2024 májusa

DE TE FABULA NARRATUR KOMMUNISTA KIADÓ

BUDAPEST - BÉCS 2024

BEVEZETŐJE A HÁBORÚS DÉMONOLÓGÁBA

1

Az itt közölt két opus fő tekintetében, világlátásában (ez pedig alapállás) nem variálható; mindkettő törhetetlenül internacionalista. Az első opus (az Internacionalista Perspektíva közleménye) mindamellett rendelkezik egyfatya idealista kitételrel: „a háború azonnali befejezését, a túsok és foglyok szabadon bocsátását, a blokádnak feloldását követeljük”- ezt harsogják, ami újra meg újra kimondatja velünk, hogy a kommunisták nem követelnek, tiltakoznak, kérnek, kérvényeznek, hanem minden oldalúan szembe állnak-állunk a tőke lidérces univerzumával; így követelésnek helye nincs, annál inkább a totális szembenállásnak. Ez persze közel sem kényelmes álláspont, errefelé nem is nagyon divatos....)

2

Mindkét szöveg használja az *interimperialista* kifejezést: A másodikban Emilio Minassian azt mondja: „Ami most zajlik, az nem *interimperialista* háború. Ez tulajdonképpen belső ügy, amelyhez a "nemzeti" táborok ködösítésként szolgálnak. A jelenlegi eseményekben nincs proletárharc. A Hamász és az izraeli uralkodó osztály által termelt ellentétek militarizálása olyan "ellenállást" hozott létre, amely még csírájában sem tartalmazza az autonóm proletárharc logikáját.”

Ezzel szemben az első szövegben a kiáltvány alkotói, az Internacionalista Perspektíva ezt írja: ez egy interimperialista háború is, amelyben az USA és Irán és szövetségesei izraeli és palesztin megbízottjaikon keresztül kerülnek szembe egymással.”

Egyértelmű, hogy az utóbbi megállapítással értünk egyet.

3

Több szempont is vezérelt bennünket, hogy ezt a két opust lefordítsuk-publikáljuk. Először is, a baloldal általában véve palesztin párti, sok helyen tüntetnek–fellépnek-zajonganak a palesztin oldal mellett, izrael ellen. Ez ellen világosan fel kell lépni, ahol csak lehet radikálisan elutasítani, akár liberális pszeudo-anarchisták infantilizmusát (ami Magyarországon is garázdálkodik), akár a marxista – leninista (-trockista) antimperialista népekről hablatyoló önrendelkezési bábjátékot és egészében a demokratikus vágóhíd érveléseket! („Ugyanazok a baloldali csoportok, amelyek most azt gondolják, hogy Gáza kollektív büntetésének ellenzése a Hamász támogatását jelenti, úgy gondolták, hogy a vietnámi háború ellenzése az észak-vietnámi sztálinista állam támogatását jelenti. Kétmillió ember halt meg abban a háborúban. Vietnám „győzött”. Most egy rendőrállam, amely annak az országnak a beosztott kereskedelmi és katonai partnerévé vált, amelytől „felszabadította” magát. A vietnámiak most az amerikai piacra termelő gyárakban dolgoznak, alacsonyabb bérekért, mint Kínában, pelenkában, hogy csökkentsék a WC-szüneteket. Hanoiban most már Coca-colát ihatnak. Vagy Pepsit, hiszen ez egy szabad ország.” írta az Internacionalista Perspektíva másutt)

Az osztály-osztály elleni jelszó gyökeresen elutasít minden tőkés oldalt, sem nem palesztin, sem nem Izrael párti, hanem radikális osztályháborúra való felhívás a tőke ellen - a kommunista program – és praxis alapján. Egyúttal azonban

szó nincs arról, hogy a palesztinai munkásosztály mérsárlását hallgatagon túrnék. De mozgásterünk igencsak behatárolt, az egész mérsárlás arról tanúskodik, mennyire szervezetlen, önmagába zárt akár a helyi, akár a világon mindenhol az a munkásosztály, amelyet a tőke háborús irtóhadjárata ezúttal is lemészárol és kizsákmányol. A jelenleg létező osztályszervezettségi (és tudati)-szint voltaképpen alkalmatlan bárminemű radikális osztályháborúra, ezért leginkább tiltakozó szó-kapálózások, békét követelő demokratikus tüntések, demonstrációk, illetve radikális oldalról a probaganda hadműveletek és az elemzések szintjén ragadnak.

4

Az Internacionalista Perspektíva manifesztuma mozgósítani akar internacionalista alapon és a munkásosztály önszerveződésére szólít fel a kommunizmusért, ezt elvtársilag üdvözljük! De hogyan, miként akar a radikális, de igen apró munkásmozgalom harcolni a Tőkével és háborújával szemben? No, erre a megszokott sablonokon átcsapva mi magunk is választ keresünk a Prágában májusban megrendezésre kerülő internacionalista-kommunista–anarchista eseménysorozaton is, amely a Proletár forradalmat helyezi szembe a kapitalista civilizációval!

A Minassiannal folytatott beszélgetés pediglen rámutat a dolgok valódi állására mi áll voltaképpen a háború mögött. Mindezt olyan megközelítésben analizálja, amely számunkra sok új, nem igen ismert és nem szokásos szempontot ismertet és rávilágít - a helyi viszonyokat igen jól ismerve - az egész háborús folyamat genézisére. Egy ponton azonban ideológiailag eltéved a válaszoló elvtársi hang, amikor választ adva erre a kérdésre: „Milyen hatással vannak – ha van egyáltalán hatásuk - ezek a küzdelmek a jelenlegi helyzetre? Mennyiben fejeznek ki ilyen törekvéseket az

izraeli lakosság "civil" tiltakozásai (pl. az igazságügyi reformok elleni tiltakozások)”:

Ezt válaszolja :

„Ez a háború számomra az izraeli tőkésosztály kohézióvesztésének tünete, és a katonai egység ezt a kohézióvesztést hivatott fedezni. Az október 7-i izraeli katonai összeomlás a tőkésosztály közötti harcból következett, amely először érte el a katonai intézményeket. A harc intenzív volt az elmúlt hónapokban, és az utcára is áttért. A régi Izrael - askenázi, burzsoá, szekuláris és katonai -, amely vertikálisan halmozza a tőkét (felülről lefelé halmozás a globális piacon keresztül: big-tech, start-up nemzet stb.) Tel-Avivban összecsapott a hatalmon lévő szefárd, revansista szélsőjobboldal, amely horizontálisan halmozza a tőkét (a településeken és a területi terjeszkedésen keresztül) a ciszjordániai hegyekben. De ezekből a tüntetésekből soha semmi proletárjellegű nem lett. És ami még rosszabb, semmi demokratikus, az általad említett "polgári" értelemben. Az izraeli proletariátus, annak ellenére, hogy nagyfokú kizsákmányolást szenved el, az izraeli hadseregbe való egzisztenciális integrációja miatt el van némítva.”

Itt a demokratikus kifejezésen, annak említett hiányán ütköztünk meg (túl azon, hogy Minassian történelmi materialista módszertan alkalmazása/logikája ez esetben következetlenné válik, tehát az elmondottakból nem következik ez a kijelentése, nagyon nem!) hogy nincs semmi demokratikus ellenállás - nincs – de ha lenne, az mitől lenne más, radikálisbb, ébresztőbb „lángcsóva „, mint ami másutt létezik, van és elterel, kérdezzük?! (Talán a polgári demokratikus ellenállás következményei kevésbé

brutálisak?? És maga a polgári ellenállás kezdete lehetne valami radikálisabbnak egyáltalán?)

5

Ezzel zárva voltaképpen visszakanyarodnánk a centrikus ponthoz, amiért e kiadványt kiadjunk és helyettünk (ámbrár mélyen egyetértve)szóljon az általános internacionalista kórus :

„Nem hagyhatjuk, hogy a hamis szövetségesek szavai becsapjanak minket; amelyek arról beszélnek, hogy harcolnunk kell a proletár érdekekért, de gyakorlatban olyan lépéseket támogatnak, amelyek csak a kizsákmányolóinknak és háborús kampányuknak javát szolgálják. „Nemzeti felszabadító küzdelem”, „népi ellenállás”, „antiimperializmus”, „népfrontok”, „védekező háború”, „antifasiszta egység”: ezek mind-mind jól ismert szociáldemokrata maszlagok a proletariátus és a burzsoázia együttműködésének védelmére, ami a gyakorlatban soha nem más, mint a burzsoázia uralomra jutásának elősegítése és a kapitalista zsarnokság kiterjesztése.

Világ proletárjai Egyesüljete !

Internacionalista Perspektíva

Elég a háborúból Gázában! Küzdjünk a rémálom ellen, amely mindannyiunkat kísért!

A háború a gázai rémálom csúcspontja. Látjuk, ahogy az áldozatok száma egyre növekszik, azonban a veszteség valójában mérhetetlen. Az elmúlt 50 évben lezajlott sok más háborúhoz hasonlóan ez is egy asszimmetrikus háború, ami ebben az esetben az jelenti, hogy amíg az egyik oldal katonai alakulatai először behatolnak valakinek az otthonába, hogy legyilkolják őt és egész családját, addig a másik oldalon ugyanezt a célt bombázással érik el. Asszimmetrikus, hiszen sokkal több gázai halott van, mint izraeli, ők ugyanis azt a járulékos veszteséget képviselik, amelyet mindkét fél elfogadható árként könyvelt el. A háború azonnali befejezését, a túsok és foglyok szabadon bocsátását, a blokád feloldását követeljük. A háborús úszítók és a nemzetépítők elleni nemzetközi szolidaritásra szólítunk fel.

Elutasítjuk földhöz való jog, a határok törvényessége és nemzetbiztonság nyelvezetét. A tüntetések jelszavai és a lobogó zászlók elrejtik a valóságot: becsapnak, megvesztegetnek vagy belekényszerítenek bennünket uraink háborúiba. Nem vagyunk hajlandók felmenteni a tömeggyilkosságokat az "igazságosság", az "ellenállás" vagy a "védelem" nevében. A háború soha nem hozhat békét vagy szabadságot a tetetői békén és a halottak kifosztásának szabadságán túl.

De pacifisták sem vagyunk. A fegyverszünet nem szabadítja fel Gázát a rémálom alól. Az IDF visszatér korábbi, békeidőbeli szerepéhez, mint börtönőr, ifjabb partnere, a Hamász (vagy annak örökösei) pedig börtönbandaként fog működni. Gázában Izrael nyomorúságot okoz azért, hogy korlátozza a tőke és az ellátmányok határon keresztül áramlását, és a Hamász ezt a nyomorúságot az áruk megadóztatásával és a tiltakozások leverésével kezeli. Az emberiség nagy része számára a háború vége a legjobb esetben is visszatérést jelent a megszokott kerékvágásba: a túlélésért dolgozni, segélyre támaszkodni, ha nincs munka, élelemért kuncsorogni, ha nincs segély, vagy éhen halni, ha nincs élelem. Gázában a bérek, a segélyek és az élelmiszer igencsak korlátozottak. Lehet-e valóban "békének" nevezni azt a mindennapos harcot, melyben megélhetésükért – éppen csak annyiért, ami a túléléshez elég – állandóan küzdeniük kell?

Mindkét oldal azért harcol, hogy megváltoztassa a hatalom megosztását egymás között. Mint mindig, mindkét oldal a másik brutalitását használja fel a sajátja igazolására. Mint mindig, bárki is nyer, az emberiség veszít. Izraelben és Palesztinában a ki nem mondott fegyverszünet hirtelen megszakadt, ahogy az történt az elmúlt években Ukrajnában, a Kaukázusban és Szudánban is. A megdermedt frontok felolvadtak, és úgy tűnik, máshol is ennek küszöbén állnak. A hadsereg kiadásai mindenütt gyarapodnak. Azt mondják, erre azért van szükség, mert még több háború jöhet. Mindez egy olyan világgazdaság háttérében történik, amely egyre mélyebbre süllyed a válságba, amelyből vezetői nem látnak kiutat - csakis a háborút. A válság destabilizáló hatása világszerte megolvasztja a befagyott frontokat. Lehetőségek és szükségszerűségek merülnek fel, ahogy a meglévő erőviszonyok eltolódnak. És ahogy a háborúhoz gyártandó

fegyvereket, úgy az elméket is ugyanerre a célra kell formálni. Uralkodóink azt akarják, hogy csodáljuk a katonákat, dicsőítsük a harctéri győzelmeket, lobogtassuk a nemzeti zászlókat, és meg legyünk győződve arról, hogy az igazságért való harc azt jelenti, hogy az egyik oldalt támogatjuk a másik ellen az interimperialista konfliktusokban, amilyen ma minden háború. A nemzet mellé állni mindig azt jelenti, hogy a nemzet uralkodó osztálya, a nemzet tőkénének irányítói vagy leendő irányítói mellé állunk.

Izrael nem folytat gyarmati háborút Gázában. Kollektívan bünteti a gázai lakosságot a Hamász tetteiért, és totális háborús módszerekkel igyekszik fegyelmezni azt. Ciszjordániában folytatja a palesztinok elűdözését, hogy életteret biztosítson az izraeli telepések számára. De ez egy interimperialista háború is, amelyben az USA és Irán és szövetségesei izraeli és palesztin megbízottjaikon keresztül kerülnek szembe egymással. A magasan fejlett gazdaságok között azonban Izrael egyedülálló az általa irányított többletnépesség arányát tekintve. A tőke által nyereségesen kiaknázni nem tudó népességfelesleg növekedése globális tendencia.

A deportálások, a tömeges bebörtönzések és az erőszakos kitelepítések gyakori békeidőszaki megoldások, de a háború a kapitalizmus arany szabálya, hogy szabaddá tegye az utat a növekedés számára. Izrael kombinált megoldása, a koncentrációs táborok bombázása hátborzongató betekintést nyújt a kapitalizmus halálvilágának jövőjébe.

A szabadság a gázaiak számára sosem fog megvalósulni egy "Szabad Palesztinában". Még ha a palesztin nacionalizmus el is tudna csikarni területeket Izraeltól és államot tudna alapítani, a "palesztinok" visszakapnák-e "az ő" földjüket? Sehol a világon nincs olyan ország, amely "a népé" lenne.

Mindenhol a föld és minden, ami rajta van, a tulajdonosoké. Nincs egyetlen olyan nemzeti "felszabadító" harc sem, amely a lakosság nagy részét megszabadította volna az éhségtől és a kiszolgáltatottságtól.

A gázai rémálom a világot uraló rémálom. Jemenben az éhínség, az Amazonas vidékén az erdőirtás, és mindenhol a szegénység és a háború. A rémálom a kapitalizmus, egy olyan társadalmi struktúra, amely azzal kezdődik, hogy az emberiség nagy részét megfosztja attól, amire a túléléshez szükségünk van. Munkára kényszerítenek bennünket, hogy élénkítsük ezt a gépezetet, amely az életet pénzzé változtatja, és amelynek hatalma egyre nő, ahogy a miénket ellopják. Egyre jobban eltömődik a gépezet szívócsöve, ezért emberi bevitelét meg kell ritkítani, mielőtt a haszonszerzés folytatódhat.

Amikor ez a rémálom kitölti elménket, a világ mindennapi örülete olyan normálisnak és természetesnek tűnik, mint amilyen a gravitáció. Amikor az ember elfelejti, hogy egy másik világ is lehetséges, az olyan oximoronok, mint a "tisztességes határok" és az "emberséges háborúk" ésszerű követeléseknek tűnnek. Az egyetlen kiút a kapitalizmus háború és munka rémálmából az, ha közösen felébredünk: meglátjuk a gépezetet annak, ami, megdöntjük helytartóit, és visszaszerezzük hatalmunkat, mint e világ teremtői. Újra kell teremtenünk a világot az egész emberiségért, nem pedig a pénzért és annak hatalmáért. Addig az osztály, az állam és a nemzet szörnyetegei kísérteni fogják a földet.

Vége akarunk vetni ennek a háborúnak, ezeknek a határoknak és minden olyan megosztottságnak, amely a munkásosztályt önmaga ellen uszítja. Nemzetközi szolidaritásra és a munkásosztály önszerveződésére

szólítunk fel és mindenekelőtt valódi kommunizmusra: egy emberi közösségre kizsákmányolás nélkül, szabadsággal és méltósággal mindenki számára.

**A proletárok e forradalomban
csak láncukat veszíthetik. Cserébe
egy egész világot nyerhetnek.**

Világ proletárjai, egyesüljetek

...

Eredeti szöveg forrása

<https://internationalistperspective.org/ip-leaflet/>

Serpents de la mer interjúja Emilio Minassian-nal

2023. október 30

Gáza: Az osztályharc egy szélsőséges militraziációja

Régóta foglalkoztat téged a palesztin-kérdés, anélkül, hogy palesztinpárti aktivista lennél. Mit mond el egy forradalmi kritika arról, ami ott történik?

Az első, amit érdemes tisztázni, hogy nem két táborról van szó, egy izraeliről és egy palesztiniról. Ezek az emberek ugyanazon állam és ugyanazon gazdaságon belül élnek. Ezen az izraeli-palesztin egészen belül – amely teljes mértékben Izraeltől függ – a társadalmi osztályokat nem csupán az etnikai-vallási kritériumok által megszabott jogi státusz határozza meg, hanem „zónákra” is vannak osztva. A Gázai övezetet idővel "tartalék-börtönné" alakították át, ahol kétmillió proletár rekedt az izraeli tőke peremén. De végül is az uruk marad az utóbbi. A gázaiak izraeli fizetőeszközt használnak, izraeli árukat fogyasztanak, és személyi igazolványukat is Izrael állítja ki.

A jelenlegi „háború” valójában az osztályharc egy szélsőséges militarizációjának felel meg.

A helyzetet “egy föld, két népként” értelmezni abszolút nonszensz. A föld sehol a világon nem tartozik a proletárhoz. Azokhoz tartozik (burzsoázia) akik birtokolják. Ez talán túlzottan elméleti felfogásnak tűnhet, de a társadalmi viszonyok pusztá létezése a valóságban éppen azt mutatja

meg, hogy kitől származik a két tábor gondolata: az uralkodó (burzsoázia) osztálytól.

A ciszjordániai menekült táborok, amiket talán "Palesztina" szívének tekintenek, valójában csupán Tel Aviv külkerületei. Éjszakákon át hallgattam, ahogy az egyik ilyen tábor napszamosai arról beszéltek, hogyan zajlik a munkaerő etnicizálódása az izraeli tőke építkezésein: az askenázi zsidó építők, az 1948-as palesztinok, akik kiszolgálják a megszállt területekről áthelyezett munkaerőt, a szefárd zsidó művezetők, akik arabul is beszélnek, stb. Aztán ott van az összes többi importált proletár - thaiföldiek, kínaiak és afrikaiak -, akik valójában a legrosszabb helyzetben vannak, mivel mindannyian iratok nélkül érkeznek. E csoportok egyike sem keveredhet, mert mindegyiknek külön helye és státusza van a termelési viszonyokban. Ezek a világok nem porózusak; be vannak zárva, mégis látják egymást, tudnak egymásról.

A Gázai övezet peremén kizsákmányolt thaiföldi mezőgazdasági munkások tucatjait ölte meg és rabolta el a Hamász. Most az izraeli főnökök visszatartják másoktól a béreket, hogy háborús övezetben való munkára kényszerítsék őket. Minden társadalomkritikának, amely méltó a nevére, az izraeli-palesztin eseményekkel kapcsolatban be kellene vonnia a thaiföldi munkások nézőpontját. Ez az ország ugyanúgy nem lesz a palesztin proletároké, mint ahogy a thaiföldieké sem.

Nem kibúvó ez, hogy megpróbáljuk elkerülni a "nemzeti kérdést" Izrael-Palesztinában?

Izraelnek sikerült olyan helyzetet teremtenie, amilyenre sehol máshol nem volt példa a világon: egy etnicizált -

"zsidó" - proletariátus integrálódását az államba, szemben a proletariátus "arab" részével, amely szintén etnicizált. Az izraeli állam rekordidő alatt felhalmozott egy "nemzeti" tőkét, importált egy "nemzeti" proletariátust, és az utóbbi létének és reprodukciójának őrzőjeként állította be magát, arra a felfogásra alapozva, hogy saját létét egy másik proletárfrakció, a palesztinok fenyegetik. De ha mögé nézünk ennek a fantazmagórikus prizmának, ami az államot „ az emberi lét védelmezőjeként” ábrázolja, akkor könnyedén beláthatjuk, hogy az izraeli proletárok valójában az állam kezében lévő hadizsákmányt testesítik meg. Más a helyzet a palesztin proletariátus esetében, amelynek küzdelmei megőriztek egy bizonyos autonómiát, miközben komplex módon léteznek együtt politikailag nacionalista irányításuk instrumentális logikájával.

Habár ellentmondásosnak tűnhet, úgy gondolom, hogy a Hamászt Izrael alvállalkozójának kell tekinteni a gázai proletariátus irányításának kérdésében. Mint mondtam, Gáza végső soron a nemzeti izraeli tőkéthől "függ". És amíg az izraeli tőke nem engedélyezte egy másik, "palesztin" kapitalista entitás kialakulását a maga oldalán, addig a gázai proletariátust, még az ostrom alatt is, annak gazdasági áramlatai szabályozzák. Egy ilyen helyzet azonban nem működhet a fogvatartottak szabályozásáért felelős külsődleges társadalmi formáció nélkül - nincsenek börtönök csavarok nélkül, amik összetartják.

Ami most zajlik, az nem inter-imperialista háború. Ez tulajdonképpen belső ügy, amelyhez a "nemzeti" táborok ködösítésként szolgálnak. A jelenlegi eseményekben nincs proletárharc. A Hamász és az izraeli uralkodó osztály által termelt ellentétek militarizálása olyan "ellenállást" hozott létre, amely még csírájában sem tartalmazza az autonóm proletárharc logikáját.

Ez nem háború, hanem a proletárfeleslegnek a totális háború katonai eszközeivel való kezelése egy demokratikus, civilizált állam által, amely a tőkés felhalmozás központi blokkjához tartozik. Az ottani több ezer halott számomra különös jelentőséggel bír, mivel a jövő - az eljövendő kapitalista válságok - rémíztő képét vázolja fel.

A proletárfelesleg szőnyegbombázással való kezelése, amennyiben ezt a kapitalista világ központi államai legitimálják, szerintem egy nemzetközi offenzívához kapcsolódik. Ez a nemzetközi jelleg különösen szembeűnő Franciaországban: olyan fázisban vagyunk, ahol még a humanista nyelven megfogalmazott politikai jelszavakat is elnyomják, amint azok a veszélyes osztályok utcai mozgósításával találkozhatnak. Nincs szó a konfliktus "importálásáról". Globális offenzíva van. Ebben az értelemben a franciaországi harc számunkra itt és most Franciaország ellen folyik. Nekünk a saját nemzetünket kell elárulnunk, mindig, amilyen hamar csak lehet.

Mit nyerhet a Hamász egy ilyen helyzetből?

Október 7-e előtt a következő véleményem volt a helyzetről. Egyrészt a telepese szélsőjobboldal offenzíváját Ciszjordánia anektálására és az izraeli állam irányításának átvételére. Másrészt két palesztin államapparátust, amelyek kizárólag a bérleti díjából élnek, és egyetlen céljuk, hogy önmagukat mint ilyeneket reprodukálják. Úgy gondoltam, hogy ezek az utóbbi erők védekezésben vannak, és elsősorban arra készülnek, hogy szembenézzenek a lakosság feletti ellenőrzés elvesztésével mind a Gázai övezetben, mind Ciszjordániában.

Néhány hónappal ezelőtt mindenki, akivel Ciszjordániában beszéltem, akár baloldali akadémikusok, akár fegyveres lumpenproletárok, ugyanazt mondta: "A Hamász nem támogatja az ellenállást a térségben. Csak a saját érdekeire gondol".

És valójában október 7-én a Hamász nem a szervezett harc logikája szerint működött, hanem mint egy katonai struktúra, mint egy állam. Működésének sajátossága azonban az volt, hogy szükségszerűen feltételezett egy izraeli válaszcsoportot, amellyel szemben masszívan alárendelt helyzetben lett volna. A Hamász úgy viselkedett, mint egy állam, anélkül, hogy rendelkezett volna egy állam eszközeivel, feláldozva szervezete egy részének érdekeit és gázai társadalmi bázisát, remélve, hogy a jövőben többet nyerhet. Számos vezető is életét veszti ebben az ügyben.

Az október 7-i művelet egy uralkodó osztály elképesztő cselekedete volt, amely azonban mindenekelőtt a Hamászon átívelő ellentmondásokból érthető meg, szerintem. Ez csak egy hipotézis, de nem elképzelhetetlen, hogy az október 7-i akciót a Hamász fegyveres szárnya tervezte ki anélkül, hogy a politikai irányítással konzultált volna. (Az is lehetséges, hogy a faltörések mérete még a támadás kitervelőit is meglepte, akik talán inkább valami öngyilkos akcióra törekedtek volna, az izraeli hadsereg ilyen mértékű összeomlása nélkül, ami aztán megnyitotta az utat a nagyszabású mészárlások előtt.)

A Hamász akciója semmiképpen sem egy fanatikus millenáris téveszméjének gyümölcse volt. Kockázat, de olyan, ami gyümölcsöző lehet. Az izraelieknek kevés lehetőségük van: béketárgyalás, vagy regionális háború, és a kettő között nem sok minden van. De ez továbbra is

haszárjáték marad, mert nem egyértelmű, hogy az izraeli tőke vagy az állam a stabilizációt választja-e.

Mindenesetre a szőnyegbombázással történő "mészárlás" gyakorlatilag elkerülhetetlen volt. De ez már egy másik kérdés, hiszen ez nyilvánvalóan nem jelent problémát az uralkodó osztályoknak.

Említet, hogy a Hamász úgy viselkedik, mint egy állam, de annak eszközei nélkül. Azt is mondtad, hogy ha feláldozza néhány érdekét, akkor azért teszi, hogy később többet nyerjen. Ki tudnád ezt fejteni?

Egyszerűen azért, hogy a tárgyalások résztvevőjeként ismerjék el. Valószínűleg nem a békemegállapodás érdekében, mert még nem tartunk ott, és nem hiszem, hogy a Hamász vagy Izrael érdekelt lenne egy globális megállapodásban. De a Hamász felszámolása izraeli szempontból nem komolyan elképzelhető. A Hamász katonai erejének fitogtatásával azt reméli, hogy a regionális erőviszonyok szempontjából releváns tényezővé válhat.

Az, hogy Irán és az USA az elmúlt években nem tudta újraindítani a tárgyalásokat, azt bizonyítja, hogy nincs itt a "megoldások" ideje. A Hamász számára, abban mindenki egyetért, a támadás a szaúdi-izraeli megállapodás amerikai megoldásának megakadályozásáról szól. Ezzel egyrészt azt akarja elérni, hogy a térség arab országaival szemben tárgyalópartnerként érvényesüljön, másrészt pedig azt, hogy folytassa a PLO (Palesztinai Felszabadítási Szervezet, amelynek a Fatah is része, illetve a PFLP, a Népi Front Palesztina Felszabadításáért is) marginalizálását Ciszjordániában és Libanonban. Meghódítani a palesztin képviselet kis piacait a versenytárs, a PLO rovására.

Tényleg ennyire szűkösek az érdekek?

Nem tudom, hogyan válaszoljak erre a kérdésre. Természetesen ezt a katonai műveletet és az általa kiváltott háborút is egy olyan globális kontextusban kell szemlélni, amelyben a kapitalista szabályozás csatornáit összeomlóban vannak.

A háború szerintem mindig a kapitalista felértékelődés válságának megoldására tett kísérlet - a felhalmozás megszüntetésének művelete. De egyben annak a hatalmi egyensúly megbomlásának a kifejeződése is, amely az állam és a tőke közötti viszonyt szabályozza. Ez egy olyan válságos pillanat, amelyben a tőke, a globális tőke ellenőrzése az állam felett meglazul, ami lehetővé teszi, hogy az államot egyes tőkés szektorok, sőt politikusok klánjai kisajátítsák. A kapitalisták közötti háború nem csak imperializmusok közötti háború. Több szereplőt állít egymás ellen, akik a biztosítékok hiányában néha kockázatos szerencsejátékot űznek, kijátszanak egy kártyát, hogy megpróbáljanak előnyt kovácsolni a jelenlegi erőviszonyok felborulásából. Ilyen események láncolatának vagyunk tanúi az ukrajnai háború óta. A befagyott frontok felébrednek: korábban volt Hegyi-Karabah, most Gáza következik.

A vezérkar előretör, kipróbálja a terveket, teszteli az ellenállásokat, belevág. Ez az, amit spontán módon mindig is tenni akarnak. Ami meglepő volt az elmúlt két évben, az az, hogy a biztosítékok, amelyek visszatartják őket, mennyire felbomlani látszanak.

Milyen természetű a Hamász uralma a gázai emberek felett? Hogyan támasztja alá hatalmát? Milyen előnyökhöz jutnak vezetői? Milyen (közvetlen vagy közvetett) kapcsolatai vannak Izraellel?

A Hamász a Muszlim Testvériségből jött létre. Az arab világ számos más részéhez hasonlóan az 1980-as években alakult ki a palesztin kispolgárság körében, mind a megszállt területeken, mind a diaszpórában. Az Első Intifáda nyomán az Izrael elleni harcba való belépése óta ez a társadalmi bázis egyre inkább proletár szegmensekre nőtt, mielőtt a gázai terület ostroma és militarizálása alapvetően megváltoztatta volna jellegét. Mint említettük, egy olyan államapparátus helyzetébe került, amelynek számos különböző és ellentétes érdek integrálására, a közöttük való zsonglörködésre és döntőbíráskodásra van szüksége. Ugyanakkor, mivel Gáza nem valódi állam, a Hamász is milíciapárttá vált, mint a libanoni Hezbollah.

Ez a kettős fejlődés ellentmondásos jellegű. Úgy vélem, hogy a jelenlegi háború bizonyos értelemben a második - milícia - logika győzelmét jelenti az első felett. A fegyveres szárny legyőzte az államapparátust; a katonai bérleti körök (amelyek Iránból származnak) legyőzték a polgári bérleti köröket (amelyek Katarból származnak).

A Hamász egy osztályok közötti mozgalom, ami megmagyarázza kiszámíthatatlan viselkedését. A ciszjordániai kereskedelmi burzsoázia a 2000-es évek közepén tömegesen azonosult vele: a mozgalom a 2006-os törvényhozási választásokat a rend pártjaként nyerte meg, a biztonsági káosz megszüntetését, a fegyverek lecsendesítését, a korrupció elleni küzdelmet és a társadalmi rendet biztosító, tisztességes államapparátus kiépítését

ígérve, a jótékony társadalmi újraelosztás programjával. Akkor paradox módon az Intifáda-ellenes pártként jelent meg, és Ciszjordánia két gazdasági központjának - Nablusz és Hebron - kiválóságai akkoriban az ő oldalukra álltak, miközben továbbra is kötődtek a jordániai gazdasági érdekekhez. A Hamász ugyanezeket a törvényhozási választásokat megnyerte Gázában, de úgy, hogy a menekülttáborok lumpenproletariátusát célzó ellenállásra és katonai toborzásra szólított fel és helyezte előtérbe. Ez nem a felkelések vagy a társadalmi mozgalmak stratégiájának része volt, hanem a katonai klientelizmusról szólt. Ciszjordániával ellentétben Gázában nincs kereskedelmi és városi polgárság.

A Hamász osztályok közötti jellege azóta sem változott jelentősen. Továbbra is ellentétes mozgósítási stratégiákat alkalmaz. Fegyveres szárnyának vezetője, Mohammed Deif egyfajta mitikus ikon, aki több merényletet is túlélt. Ő egyfajta James Bond-figura, aki hasznos a menekülttáborok fiataljainak toborzásához. Eközben a öltönyös vezetők Katar ötcsillagos szállodáiban tárgyalnak mindenféle finom ételeket fogyasztva az arab és török világ minisztereivel és kapitalistáival. És ha a Mohammed Deif-szárny az, amelyik olyan támadást indított, mint amilyen az október 7-i volt, akkor az öltönyös-nyakkendőös szárny hagyja ezt, mert titokban azt reméli, hogy a diplomáciai folyosókon gyümölcsöt arathat.

Óvatosabb vagyok azzal kapcsolatban, hogy mit gondol Gáza város komprádor burzsoáziája, miközben villáit a földdel teszik egyenlővé a bombák.

Mik a jellemzői a gázai proletárok kizsákmányolásának?

Elég sok időt töltöttem Ciszjordániában, de a Gázai övezetet nem ismerem közvetlenül. Politikai és földrajzi helyzetéből adódóan, az intenzív kapitalista felhalmozás terében ragadva, mondhatnánk, hogy Gáza Izrael hatalmas "szemetesládája". De még a kapitalisták szemetesében is vannak társadalmi megosztottságok.

Akkor ez egyfajta gettó? Konkrétan, van-e a gázai proletároknak munkája (hivatalos vagy informális), vagy ők főként népeségfelesleg?

„Felesleg” abban az értelemben, hogy a munka, Gázán belül bárhol, szinte semmilyen kapitalista felhalmozódást nem tesz lehetővé. A Gázában keringő tőke lényegében a bérleti díjakból származik (és ezek a bérleti díjak nagyon kicsik maradnak), külföldi segélyekből (Irán és Katar) és a monopolhelyzetekből (az alagutak). A megtermelt profit nem a munka kapitalista kizsákmányolásából származik. A proletárok reprodukciója és a felértékelődés két különböző folyamat, ahogy mondani szokták. A főnökök szinte kizárólag kisiparosok, és az állam nem szabályoz semmit.

A világ sok más perifériális helyéhez hasonlóan Gáza is egy olyan tér, amely teljesen el van választva a kapitalista felértékelődés körforgásától. Nincs "nemzeti burzsoázia", mert nincs gázai tőke. Nincs "hagyományos burzsoázia" sem, mint Ciszjordániában vagy Jeruzsálemben - azok a régi családok, amelyek a poros kereskedelmi és földtőkére támaszkodnak, és amelyek a helyi társadalmi viszonyok között továbbra is hatékonyak. Másrészt Gázában van egyfajta új "komprádor" burzsoázia, amely a forgalomból származó bérleti díjakra támaszkodik. Ez nem egy osztály a

szó szoros értelmében, inkább egy olyan társadalmi formáció, amely hatalmas bevételeit a külföldi kapitalistákkal való cserében betöltött közvetítői pozíciójából szerzi (szemben egy olyan burzsoáziával, amelynek érdeke a nemzeti gazdaság fejlesztése).

Ennek a burzsoáziának egy része alkotja a Hamász politikai apparátusát, mivel a keringő tőke nagyrészt geopolitikai jellegű bérleti díjból származik, olyan államokból, mint Katar vagy Irán. De vannak más bérleti díjak is, például az Egyiptommal közös határon keringő tőkéhez kapcsolódóak. A Gáza és Egyiptom közötti csempészalutak köré vagyonok épültek, és ebben az esetben egyfajta globalizált feudalizmussal állunk szemben - tipikusan egy főnök-munkás viszony. 2007-ben az övezet déli részén fekvő Rafahban heves fegyveres összecsapásokra került sor a klánalapú társadalmi csoportok és a Hamász politikai-katonai apparátusa között a forgalomban lévő áruk megadóztatása miatt.

A Hamász, a Palesztin Hatósággal (PA) ellentétben, nem felelős a közszolgáltatásokért, nem fizet béreket, ezeket továbbra is a PA fizeti. Ezt történetesen állandó manipulációs eszközként használják: a Palesztin Hatóság rendszeresen csökkenti a gázai köztisztviselők bérét, hogy gyengítse a Hamászt.

Vannak, kétségtelenül részben ennek eredményeként, rendszeres "szociális" mozgósítások a méltóság visszaszerzése érdekében - tipikusan a vízhez, áramhoz és bérekhez való hozzáférés érdekében. A Hamász többé-kevésbé erőszakosan, de visszafogottan elfojtja ezeket, azt a benyomást keltve, hogy óvakodik attól, hogy olajat öntsön a tüzre. A mostani katonai offenzíva egy ilyen jellegű nyári

epizódot követett. Nem nehéz elképzelni, hogy van egy kapcsolat, vagy legalábbis egy logika, amely összeköti ezt a kétféle eseményt.

A Hamász politikai-adminisztratív szárnya elleni küzdelem és a harcoló szárny támogatása egyáltalán nem ellentmondásos. Az előbbi a méltóságát támadja, az utóbbi pedig megbosszulja azt. A Hamász katonai szárnya nélkül a politikai-adminisztratív szárnynak kétségtelenül sokkal több vitával kellene szembenéznie Gázában.

Említed, hogy Ciszjordániát jobban "ismered", mint Gázát. E két terület között vannak-e fontos különbségek, vagy éppen ellenkezőleg, egyetlen logika két változatát látjuk?

A Gázai övezet már régóta az általam korábban említett "szemetes ládája" volt: egy apró terület, ahová 1947-48-ban menekültáradat érkezett, elnyomva a helyi, alapvetően paraszti lakosságot. Nincsenek ott erőforrások. Ciszjordániában más az osztályképződés: vannak városok és előkelőségek. Vannak mezőgazdasági és hidraulikai erőforrások, amelyeket Izrael ellenőriz. A bérek kétszer olyan magasak, és van néhány iparág, amely a Palesztin Hatóság komprádor osztályának az izraeli tőkébe való viszonylagos integrációján alapul. A Fatah, (teljes nevén a Palesztin Nemzeti Felszabadítási Mozgalom) amely a városokat kormányozza, egy társadalmi kohézió nélküli párt. A 2006-os választásokat elvesztette a Hamásszal szemben. 2007-ben Izrael és az USA támogatásával hatalomátvételt hajtott végre, hogy megtartsa a ciszjordániai városokban a közhatalom karjait, "feladva" Gázát a Hamásznak. Azóta semmilyen demokratikus eljárás alapuló legitimitással nem rendelkezik. Hatalma az Izraellel való

együttműködésen alapul, ami nacionalista diskurzusának alakoskodó hangot ad. Egymástól elválasztott enklávékat kormányoz, amelyeket egyre inkább bekerítenek a települések, amelyekbe az izraeli hadsereg rendszeresen behatol. A ciszjordániai proletariátus sokkal jobban integrálódik az izraeli tőkébe, mint gázai társa. Rengeteg ciszjordániai palesztin munkás dolgozik, legálisan és illegálisan, vagy izraeli területen, vagy a telepeken. Gazdasági kapcsolatban állnak az 1948-as izraeli palesztin állampolgárokkal, akik gyakran héberül beszélnek.

Mi történik jelenleg Ciszjordániában? Mit csinál a Fatah? Vannak-e olyan társadalmi vagy politikai erők, amelyek többé-kevésbé proletár jellegűek, és amelyek megerősödhetnek a válság pillanatában?

A Gázai övezet számomra jelenleg elveszettnek tűnik a proletártevékenység szempontjából. Más a helyzet azonban Ciszjordánia városaiban, ahol a politikai irányításért folytatott palesztinok közötti harc évek óta folyik az osztályharc autonóm megnyilvánulásaival. A társadalmi ellenőrzést mind a komprádor burzsoázia Izraeltől függő biztonsági apparátusa, mind a Jordániához kötődő városi baronok biztosítják. Ennek az osztálynak az összetartása folyamatosan bomlik, a Fatah már nem szabályoz semmit, és mindenki igyekszik a saját hűbérbirtokát mások rovására kivívni. A várt esemény, amely mindezt tisztázni hivatott, a paranoid dinoszaurusz Mahmúd Abbász halála volt, de a dolgok most szükségszerűen felgyorsulnak.

A Hamász tizenöt éve alszik Ciszjordániában, közvetlen nyilvános vagy katonai tevékenység nélkül. Diszkrét lojalitást tartanak fenn, de az északon - Nábluszban, Dzszenínben, Tulkarmban - újra megjelenő fegyveres

csoportok nem kapcsolódnak a Hamászhoz. Ez a passzivitás azt a benyomást keltette, hogy a Hamász ratifikálta az ottani helyzetet, és nem akarja megtörni a status quót. Ez rossz hírverést okozott a menekülttáborok fegyveres csoportjai körében, amelyek a Fatah tükörképének tekintették: csupa beszéd, tartalom nélkül, csak a nép érdekeitől eltérő politikai érdekek. Ez a művelet most azonban egyértelműen megváltoztatja a Hamász megítélését. Akár tetszik, akár nem, ez komolyan helyre fogja állítani a megítélésüket. Már most rengeteg Hamász-zászlót látunk a tüntetéseken, ami még egy hónappal ezelőtt is elképzelhetetlen volt. Meg fog mérkőzni a Hamász közvetlenül a hatalomért a Palesztin Hatósággal Ciszjordániában? Nem valószínű, mert tevékenységét nemcsak a Palesztin Hatóság, hanem Izrael is szigorúan felügyeli, és a ciszjordániai palesztin enklávék nem alkotnak összefüggő területet: nem lehet őket katonailag ellenőrizni az izraeli hadsereggel való tárgyalás nélkül. Viszont stratégiát változtathat, így vagy úgy, de támogatva a fegyveres csoportok tevékenységét.

Bármi is történik, a dolgok szükségszerűen változni fognak. A Palesztin Hatóság küzdeni fog azért, hogy fenntartsa a biztonságot. A politikai-biztonsági osztály összetartása komoly próbatétel elé kerül.

A hadsereg és a telepések a gázai offenzívával párhuzamosan támadások sorozatát indították Ciszjordániában. Ez az offenzíva fokozódni fog, a maga részével a gázaihoz képest korlátozottabb, de kétségtelenül "önszerveződőbb" mészárlásokban.

Ugyanakkor érzek némi izgatottságot a gondolat miatt, hogy a Palesztin Hatóság által tizenöt-húsz éve termelt elnyomás és mozgásképtelenség tabuját félresöpörhetik, és hogy a

rendőrség összeomlása lehetővé teheti az évek óta vágyott társadalmi robbanást. Ciszjordániában az osztályviszonyok kivételesen erőszakosak. A ciszjordániai burzsoázia már régóta profitál az Izraellel való együttműködésből; csordultig zabálta magát. Nem lenne rossz, ha egy kis félelmet érezne.

Izraelben egy ideje társadalmi vita folyik Netanjahu és különösen az igazságügyi reformjai ellen. Milyen hatással vannak – ha van egyáltalán hatásuk - ezek a küzdelmek, a jelenlegi helyzetre? Mennyiben fejeznek ki ilyen törekvéseket az izraeli lakosság "civil" tiltakozásai (pl. az igazságügyi reformok elleni tiltakozások)?

Ez a háború számomra az izraeli tőkésosztály kohézióvesztésének tünete, és a katonai egység ezt a kohézióvesztést hivatott fedezni. Az október 7-i izraeli katonai összeomlás a tőkésosztály közötti harcból következett, amely először érte el a katonai intézményeket. A harc intenzív volt az elmúlt hónapokban, és az utcára is áttért. A régi Izrael - askenázi, burzsoá, szekuláris és katonai -, amely vertikálisan halmozza a tőkét (felülről lefelé halmozás a globális piacon keresztül: big-tech, start-up nemzet stb.) Tel-Avivban összecsapott a hatalmon lévő szefárd, revansista szélsőjobboldal, amely horizontálisan halmozza a tőkét (a településeken és a területi terjeszkedésen keresztül) a ciszjordániai hegyekben. De ezekből a tüntetésekből soha semmi proletárjellegű nem lett. És ami még rosszabb, semmi demokratikus, az általad említett "polgári" értelemben. Az izraeli proletariátus, annak ellenére, hogy nagyfokú kizsákmányolást szenved el, az izraeli hadseregbe való egzisztenciális integrációja miatt el van némítva.

A háború nemzeti egysége átmenetileg a szőnyeg alá söpri ezt a harcot az uralkodó osztály között: mindenki egyetért abban, hogy Gázát szőnyegbombázni kell; mindenki egyetért abban, hogy vasszigorral kell biztosítani a biztonságot. Az általános mozgósítás óta a vadászat a belső ellenség ellen folyik. Ezek a maroknyi baloldaliak, akik még itt vannak, de különösen a muszlim proletariátus (az 1948-as palesztinok), akiknek a válogatás nélküli bombázások áldozatai iránti szolidaritási törekvéseit, még a legkisebbeket is, megfojtják. Mi fog történni a következő hónapokban? Vajon a háború a telepések pártja köré szervezi az uralkodó osztályt? Bár a burzsoázia többsége megveti ezt a pártot vallási elmaradottsága miatt, továbbra is ez a párt a legalkalmasabb az arabok levadászására összpontosító mozgósításra, amely valószínűleg nem fog egyhamar véget érni.

Gondolod, hogy az elemzés tisztán gyarmati szemlélete határozza meg az izraeli és a palesztin proletariátus közötti kapcsolatokat?

Igen és nem, természetesen.

A tét itt nem annyira az őslakos munkaerő kizsákmányolása, mint inkább a proletár népességfelesleg kezelése, olyan arányban, amely egyedülálló a kapitalista felhalmozás központjai között. Minden egyes Izraelben munkaszerződéssel rendelkező munkásra jut egy másik, aki a palesztin fennhatóság alá tartozó településközpontokat alkotó nagy zárt külvárosokban, a Gázai övezetben és a ciszjordániai városokban van visszatartva. Ez körülbelül ötmillió láthatatlan proletárt jelent, akik Tel-Avivtól néhány kilométerre vannak bezárva, nap mint nap a munkaerejükől

élnék, és katonák őrzik őket, hogy ne hagyják el a ketrecüket.

Ez a tömeges bezártság, a hasznos és felesleges proletárok etnikai-vallási különbségeken alapuló szétválasztása a békefolyamatokkal egy időben kezdődött, amely valójában a felesleges népesség társadalmi ellenőrzésének externalizálása volt. Ezt megelőzően, az 1970-80-as években a palesztinokat nagy számban alkalmazta az izraeli tőke.

Ebben az értelemben a "gyarmati" kifejezés nem igazán illik azokra a társadalmi viszonyokra, amelyek az 1990-es évek eleje óta alakultak ki Izrael-Palesztinában. Az is a hátránya, hogy bebetonozza a két nemzeti formáció közötti ellentét gondolatát, amelyeket a valóságban együttesen hoznak létre és reprodukálnak. A palesztin és izraeli proletárok ugyanannak az egésznek a szegmensei. Ami október 7-e óta történik, azt úgy kell felfogni, mint a gázai alvállalkozó - a Hamász - és izraeli munkaadója közötti erőszakos tárgyalást. Ezt világosan meg kell különböztetni a palesztin proletariátus küzdelmeitől, amelyek elsősorban az alvállalkozók, a Hamász és a Palesztin Hatóság ellen irányulnak. Ez a harc soha nem szűnt meg, de a nacionalista toborzás súlyos csapást mér rá, legalábbis Gázában.

Minden erkölcsi szemponton túlmenően az "ellenállás" kifejezés, amely a gyarmati képzeletet idézi, alkalmatlannak tűnik számomra az október 7-i katonai művelet leírására: a Hamász érdekei nem a proletariátus érdekei, nem a "palesztin nép" érdekei - a jelenlegi szóhasználatnál élve. A gázai proletariátus, bármi legyen is a tárgyalások eredménye, tömegesen fel lesz áldozva - már fel is áldozták. Jelenleg, ha Izrael elszánta magát arra, hogy megszabaduljon alvállalkozójától, a Hamásztól, az azt jelentené, hogy

megszabadul a gázai felesleges proletariátustól. Egyik sem mehet a másik nélkül.

Másrészt azonban nem hiszem, hogy elkerülhetjük a gyarmati elemzést.

Izrael megörökölte azt az európai logikát, amely a munkaerő faji kritériumok alapján történő "elállatiasításából" áll, gátat emelve a civilizált és a civilizáció előtti világ között. Ez a paradigma Izraelben teljes erővel és nyíltan érvényesül. Jelenleg a következő logika szerint mészárolják a gázaiakat: bombákkal árasztjuk el őket anélkül, hogy más célunk lenne, mint "megnyugtatni" őket, emlékeztetni őket arra a hierarchiára, amely a világnak ezen a részén elválasztja az emberi csoportokat. Ha egy kutya harap, az egész farkát lelövik.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a civilizáltak és az állatok közötti határok mozgékonyak. Magában az izraeli zsidó polgárságban is érvényben voltak és vannak. Az arab zsidók (mizrahi) vagy az etiópok (falash mura) sokáig a kerítés rossz oldalán álltak, egyfajta őslakos segédként működtek a többi őslakos megnyugtatására.

A gyarmatosító, mint a tulajdonképpeni gyarmati időszak örököse, a "hajtóerők" egyfajta gazdaságát hozza létre, amely köré társadalmi kategóriák épülnek. Ez csak egy felnagyított képe annak, ami a kapitalista felhalmozás központi országai által alkotott "erődítmény" egészében történik. Ezt látjuk itt Franciaországban a "civilizációk háborújának" a hazai társadalmi szintérré való azonnali átvitelével.

A jelenlegi dinamika a proletárfelesleggel való rendelkezésével a megaláztatásra épülő hatások áradatát hordozza magában. A társadalmi viszonyokba való kollektív beavatkozás lehetetlenségével szembesülve a tehetetlenség a sértettség kettős logikáját hozza létre: egyrészt a megértés keresése, másrészt a bosszú.

Mivel a Hamász politikusainak nincs burzsoáziiája, amelyre támaszkodhatnának, nincs proletariátus, amelyet kihasználhatnának, arra kényszerülnek, hogy ezeknek az érzelmeknek a kiaknázására támaszkodjanak, amelyek megtestesítőivé válnak - jobb híján, több híján.

Izraelhez visszatérve, ha figyelembe vesszük, hogy tőkefelhalmozása elsősorban az állandó "hadigazdaságra", a föld kisajátítására és a palesztin proletariátus többé-kevésbé formális kizsákmányolására támaszkodik, feltételeznünk kell-e, hogy bármilyen megoldás - pl. a kétállami megoldás – lehetetlen?

Az 1990-es évektől kezdve, amikor Izrael meg akart szabadulni a palesztin munkaerő irányításától a területeken, azt egy alvállalkozóra, a Palesztin Hatóságra bízta. Izrael azonban nem tartotta tiszteletben a szerződést, amelynek egyfajta szimbolikus szuverenitást kellett volna létrehoznia. Rosszul bánt az alvállalkozójával. Így az alvállalkozó fellázadt: ez volt a Második Intifáda, amelyben keveredett a Palesztin Hatóság harca a munkaadója ellen, és egy teljes körű proletárharcra került sor, mind Izrael, mind a Palesztin Hatóság ellen. De a proletárharcot ez a háromszögelés elnyomta. E történelmi sorozat után a PA-szerződés felbomlott. Izraelnek ezután van egy rosszul kezelt, de engedelmes alvállalkozója Ciszjordániában, és egy másik, ugyancsak rosszul kezelt, de agitált alvállalkozója Gázában.

Izrael kezelheti a Hamászt ellenségként, amennyire csak akarja, de tény, hogy ebben a kontextusban nem nélkülözheti az alvállalkozót.

Térjünk vissza egy pillanatra erre a folyamatra és annak kudarcára. Miért nem választották a kapitalisták azt a "békét", amely a palesztin "nemzeti folyamat" támogatásából állt a Gázai övezetben és Ciszjordániában? Amit akkor felajánlottak nekik, az a regionális piacok megnyitása volt a környező országokkal, a lehetőség, hogy olyan országokban fektessenek be, ahol olcsó a munkaerő. Ez elég lett volna ahhoz, hogy a Palesztin Hatóságot meghagyják egy külső adományozók által finanszírozott állam csonka attribútumaival, miközben továbbra is egy rabságban tartott piac maradt. Számomra a válasz erre a kérdésre nem egyértelmű. Két hipotézisem van. Az első az Izraelbe áramló "katonai" tőke súlya, amelyet az amerikai katonai bérleti díj támogat. Ez a katonai kapitalizmus, amely a csúcstechnológiai szektorhoz kapcsolódik, a regionális piacot meghaladóan nemzetközivé vált. A második hipotézis a békefolyamat kudarcát a 2000-es években a Közel-Kelet átforgalmazására tett amerikai kísérlet nagy katasztrófájának kontextusába helyezi. Izrael a status quo fenntartásával számolt, megvárva a térségben keringő (katonai) tőke enyhülését, és ezáltal felismerve, hogy a palesztin tartalékok feletti ellenőrzés további alvállalkozásba adása lehetséges anélkül, hogy bármit is át kellene engednie a helyi hatóságoknak.

Ez a helyzet közel húsz évig tartott. Még az arab világ új piacainak megnyitására is lehetőséget teremtett (az úgynevezett Ábrahádi Megállapodásokkal és az Amerika által támogatott szaúdi-izraeli békeszerződéssel). Ez az, ami most kétségtelenül megdőlt. Október 7-e azt mutatta meg,

hogy a kecske jól lakik és a káposzta is megmarad esete Izrael számára nem tarthat örökké: a területén épített rezervátum-gettók megfékezése érdekében a tartalékok palesztin börtönőreivel kell majd megküzdenie. Vagy egyszerűen megszabadulhat a tartalékoktól, ami minden bizonnyal új lapot nyitna a kapitalista erőszak történetében a központi felhalmozási blokk országaiban. Ez nem lehetetlen, de félelmetes.

Hogy túllépünk a társadalmi megosztottságon, nem működik-e még mindig a "palesztin nép" gondolata hajtóerőként, beleértve az elnyomott osztályoknál is?

A társadalomkritika, úgy gondolom, elsősorban olyan kategóriák előállításáról szól, amelyek lehetővé teszik, hogy az ellentéteket a társadalmi ellentmondások szempontjából gondoljuk el. Egy olyan kontextusban, mint amilyen az izraeli-palesztin, ez úgy tűnhet, hogy eltorzítja a szubjektív kategóriákat, amelyek keringenek, és amelyek alapján a harcok hatásai felépülnek, az identitásként felfogott dolgokra.

Az "Izraellel" szemben álló "palesztin nép" eszméje nyilvánvalóan sokféleképpen működik: a személyi igazolványokon és a legtöbb elmében, valamint a proletárharcok során a legitimáció egyik módjaként.

De a társadalmi viszonyok etnicizálódásának van egy története, amely elsősorban az uralkodó osztályok története: ez a feudális-merkantilis arab burzsoáziát felszámoló zsidó kapitalista burzsoázia kialakulásának története; ennek a burzsoáziának a katonai állammá való összeolvadása stb. A proletárok az uralkodó osztályok által az ellentéteknek ebbe az etnikai köntösébe keverednek.

Soha nem szabad szem elől tévesztenünk azt a tényt, hogy a "palesztin harcot", beleértve a Hamász zászlaja alatt vívott harcot is, elsősorban úgy kell értelmeznünk, mint az arab uralkodó osztályok - és az arra törekvők - által az izraeli tőkésbe való integrációjukért folytatott harcot. A proletárok érdekei, még ha időnként a nemzeti harc zászlaja alatt is találják magukat, végső soron ellentmondásban állnak a burzsoázia érdekeivel.

Úgy gondolom, hogy nem önmagában a "palesztin ellenállással", hanem a proletárok által a létfeltételeik ellen vívott harcokkal kell szolidaritást vállalni. A proletárok azonban azt a zászlót fogják tartani, amelyik a rendelkezésükre áll.

Nem a zászlót kellene néznünk, hanem magát a harcot. Egy palesztin zászló, akár egy Hamász- vagy Fatah-zászló is, olyan küzdelmeket jelezhet, amelyek - a kontextustól függően - kikerülnek a politikai vezetők ellenőrzése alól. És nem azért kell szidnunk a Hamászt, mert iszlamisták, hanem azért, mert a proletariátus ellenőrzésére szolgáló apparátus, egy készülő állam.

Mégis, a társadalomkritika időnként nagyon ridegnek és távolinak tűnhet a megélt küzdelemtől, amely más kategóriákat használ. Az a hűvös mód, ahogyan a dialektikus materializmusról beszélek, különbözik attól, ahogyan a szemem előtt kibontakozó helyzetről beszélek, annak erőszakával, küzdelmeivel és szubjektivitásaival.

Egy ilyen identifikációkkal teli kontextusban nem áll fenn annak a veszélye, hogy a materialista kritika túlságosan elméleti és távolságtartónak tűnik?

Úgy érzem, hogy egy ilyen kontextusban nem annyira egy álláspontot kell képviselni, hanem egy nézőpontot, egy módszert. Egy forradalmi szemléletnek mindenekelőtt nem szabad hagynia, hogy elvakítsa a baloldal által felállított erkölcsi kategóriák autonómiája. Jelenleg a beszélgetésekben kettőt látok folyamatosan a dialektikus gondolkodás ellaposodásával fenyegetőnek. Az első az a reflex, hogy elítéljük, hogy "a proletariátus nem olyan, amilyennek mi szeretnénk": antiszemita muszlim proletárok, rasszista zsidó proletárok stb. Túl azon, hogy ez a gondolkodásmód, amely a proletariátus belsőségéről való intellektuális állásfoglalásból áll, természeténél fogva burzsoá; különösen alkalmatlan egy olyan antagonisztikus helyzetben, mint a mostani, amelyben a proletár autonómia semmilyen formája nem nyilvánult meg.

Ami jelenleg történik, az egyrészt a proletariátus katonai toborzása, másrészt a felesleges proletárok egyenes mézszárlása. Egyesek talán hiányolják a régi szép időket, amikor a palesztin politikai formációk (és ennek következtében, feltételezzük, maga a nép is) baloldali volt. Nekem ez ostobaságnak tűnik. A politikai csoportok ideológiája másodlagos, amint figyelembe vesszük, hogy elsősorban azért küzdenek, hogy vezetőik uralkodó osztályként termelhessék és reprodukálhassák magukat. Ha a taktikáról van szó, ne feledjük, hogy - hogy csak egy példát említsünk - a DFLP (Demokratikus Front Palesztina Felszabadításáért), egy ideológiailag szélsőbaloldali palesztin csoport (amely kapcsolatban áll az izraeli szélsőbaloldal egy részével, például a Matzpen-nel) egyik

kommandója követte el 1974-ben a huszonnégy gyermek lemészárlását egy iskolában Ma'alotban.

Egy második problémás reflex a metafizikát engedi be az elemzésbe, az ismétlés gondolatának formájában, az elme befagyasztásával. Ez a "zsidók lemészárlása", de a "palesztin tragédia" körüli elképzelésekben is jelen van. Még ha spontán módon, a psziché mélyén bukkannak is fel, ezek az elképzelések ezáltal nem többek, mint annak a módnak a termékei, ahogyan a polgári gondolkodás a társadalmi viszonyokat az eszmék égi szférájába tolja.

Felejtjük el a történelem bohózatait és tragédiáit: a történelem nem ismétli önmagát. A kibontakozó antagonizmusok mindig és mindenekelőtt jelenbeli antagonizmusok.

Eredeti szöveg forrása <https://libcom.org/article/gaza-extreme-militarization-class-war>

Escalation

Részlet az Arab Szürrealista Mozgalom 1975-ös kiáltványából:

- 1) Arra buzdítjuk az egyént és a tömeget, hogy szabadítsák fel ösztöneiket az elnyomás minden formája ellen - beleértve a burzsoá rend elnyomó „ésszerűségét” is.
- 2) Az uralkodó osztály nagy értékei (a haza, a család, a vallás, az iskola, a laktanya, a templomok, a mecsetek és más rothadások) megnevettetnek bennünket. Örömmel pisálunk a sírjukra.
- 3) Köpünk a hazára, hogy belefojtsuk a halál füstjét. Harcolunk és nevetségessé tesszük a haza gondolatát. A haza megerősítése az emberi teljesség meggyalázása.
- 6) Felrobbantjuk a mecseteket és az utcákat a szexualitás testiségének botrányosságával, mely minden egyes érintkezéskor lángba borít – és mely mindezeddig titkolt volt

**Terjeszti Gondolkodó Autonóm Antikvárium Bp –
Gólya Presszó - 1089 Orczy út 46-48., Budapest, Hungary
Nyitva: hétfőtől-csütörtökig 16 :30 tól 19:30-ig
gondolkodo.mypressonline.com /
DE TE FABULA NARRATUR
e-mail : gondolkodoautonom@gmail.com
detefabulanarraturkiado.wordpress.com/
facebook: De Te Fabula Narratur**